

उपचार खर्च अभावमा ओच्छ्यानमा थलिए प्रकाश

दिनोद पाण्डे

चारपाले, साउन २२। भाषा विर्तामोड नगरपालिका वडा नम्बर २, चारपाले का प्रकाश शर्मा विगत ३ वर्षदेखि ओच्छ्यानमा थलिएका छन्।

१५ वर्ष अंधी वार रोगबाट शुरू भएको विमारका कारण उनको स्वास्थ्य क्रमशः कमजोर हुँदै गयो। परिवारको गुजारा चलाउनु उनको मुख्य दायित्व भएकाले औपचार्य साथै राजमिस्त्री मजदुरी गर्दै आएका शमलाई वातको औपचार्य नै विष साखित भयो। औपचार्यको नकारात्मक असरका कारण घुँडाको पाइयारा र कम्परमानिको मुख्य दुइटा हड्ही खिर रामै नवान्मे भएर कम्परदेखि तत्को अग्र चल घोडेपछि अहिले उनी थलिएका हुन्।

आर्थिक अवस्था अत्यन्तै कमजोर भएकै कारण उनले रोग निदान हुने गरी उपचार गर्न सकेका छैनन्। विपन्नवर्गका शर्मा अशक्त भएर थलापद्वा आफूमात्र होइन उनीसमग्र अश्रुत बुवा, आमा, श्रीमती र दुई छोराहरु विचल्लीमा परेका छन्।

जीवन धानको लागि हिजोका दिनमा गर्दै आएको मजदुरी पेशेवाट पनि स्वास्थ्यको कारणले टाढा रहनु परेपछि शर्माको घरमा कयी समस्याहरु आइपरेका छन्। ६ जनाको

परिवारलाई आवश्यक स्थायान्तरमेत अभाव भएपछि स्थानीयहरुको पहल र सहगोगमा खाच सामग्रीहरु कही हावसम्म जोहो भएको अंधी भारतको भेलोरमा उपचार गराउन गएका थिए। त्वार्ह उपचार गर्न १० लाख भारु लाग्ने

बताइएपछि खर्च अभावमा उपचार नगरी स्वदेश फर्किए। भेलोरको अस्यतालमा स्वास्थ्य चेकजाच, आउने जाने क्रममा वैकेबाट लिएको ऋण ३ लाख पनि सकियो अब कसरी उहालाई बचाउनु हामी कसरी बाँच्नु भन्ने उनकी श्रीमतीले वेदना पोंखिन्। उनी भन्दून् भगवान बनेर दाताहरु आइरहि हुन्न्यो। उनले सबैसंग सहयोगको याचना समत गरेकी छन्।

'प्रकाश शर्माले उपचार पाउने हो भने पुनः उनलाई सामान्य अवस्थामा त्याउन सकिन्न काम गरेर खाना सक्ने बन्दून्। उनको उपचारमा क्लिम्प हड्डी (स्टिल) लगाउन्पछि, ठूलो अप्रेसन गुन्पार्च, सबै खर्च करिव १५ लाख जस्ति लाई'- हाङ्डीजोनी विशेषज्ञ डा. प्रेमवाहादुर शाहीले भने।

भर्खर परिपक्व हुँदै आफनो जीवनलाई परिवार र समाजको लागि प्रयोग गर्ने आएका कर्मशिल ३२ वर्षे युवा यसरी उपचार अभावमा ओच्छ्यानमा लडिरहेको दृश्यले सबैको मन पोल्दै। उनको घर र परिवारलाई हेर्दा भन्न द्या पलाएर आउँछ। प्रकाश शर्मालाई उपचारमा सबैले सकेको सहयोग गर्ने हो भने उनी पुनः तन्दुरुस्त र सक्रिय जीवन बाँच्ने थिए।

काठमाडौं, साउन २२। नेपालमा कोभिडवरुद्ध खोप लगाएपछि कीतिपय महिलाहरूले महिनावारीमा प्रभाव परेको बताइरहेका छन्।

उनीहरूले महिनावारीका बेला हुने रक्तसाव द्वारै हुने र महिनावारीका बेला हुने दुखाई बढेको बताएका छन्। तर, चिकित्सक र विश्वास्त्रे खोपकै कारणले यस्तो प्रभाव परेको प्रमाणित नभएको बताएका छन्। कुनै पनि खोपले रोग प्रतिरोधी क्षमता र हार्मोनमा असर पाएन भएको हुँदा खोपपछि महिनावारीमा कही फेरबदल सामान्य रहेको उनीहरू बताउँछन्।

नियमितभन्दा करिब दुई साता बित्ता पनि महिनावारी नभएपछि, पूजा पराजुनी आतिहूँ। इलामकी २८ वर्षीया उनले शुरुमा गर्भ जाच गराइन्। निताना नकारात्मक आयो। त्यसपछि स्थानीय चिकित्सकहाँ गरेर आफ्नो समस्या सुनाइन्। चिकित्सकले कहिलेकाही महिनावारी तलमाहिन्य हुन्ना सामान्य रहेको बताए।

सामान्यतया नियमित महिनावारी हुने पराजुनीको दिनो भएको रक्तसाव लगातार एक सातासम्म भयो। रक्तसाव पनि नियमितभन्दा द्वेरै भयो। डर लागेको थियो चिकित्सकले सामान्य भने पनि महिनावारी दिला हुनु वा रक्तसाव द्वेरै हुनको कारण खोज्दै थिए- पूजा भन्दून्।

खोपको असर भएको शर्का

खोज्दै जाँदा अन्य कही महिलाले कोभिड खोप लगाएपछि महिनावारीमा समस्या भोगिरहेका उनले देखिन्। फे सबूकमा महिलाहरूको एउटा सम्भास्मा कैयालै कोभिडको खोप लगाएपछि महिनावारी दिला भएको देखिए र त्यसपछि रक्तसाव द्वेरै भएको रक्तसाव लगाएपछि भोगेको बारे गुणासो गरेको पाइ- उनले भनिन्।

उनले गत जेठ २८ गते भेसेसल खोपको पहिलो मात्रा लगाएपछी कारण भएको हो। काठमाडौंकी सूर धिमेले साउन ४ गते जोन्यन एन्ड जोन्सनको खोप लगाइन्। त्यसको कही दिनपछि, अस्वाभाविक 'ट्वाइट डिस्चार्ज' अंथर्यामी देखिए र सेतो पानी बोको र त्यसमा जमेको रगत मिसेसिएको उनले बताइन्।

असामान्य महिनावारी

सङ्गम भयो कि भने सोचें। अस्पताल नियमित हुन्नावारी भयो। तर महिनावारी सामान्य थिएन- थिमेले भनिन् - रक्तसाव पनि एकदम द्वेरै भइहेको थियो र रगत देखे जमेकोजस्तो देखिन्न्यो।

शुरुमा त खोपको प्रभाव होला भने लागेको थिएन। आजै महिनावारी प्रभावित भएपछि भने खोपले पानै असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते सर्दीपा ख्रीतीले पनि खोपपछि दुर्द वटा मासिक चक्र अंथर्यामी देखिएको छ।

शुरुमा त खोपको प्रभाव होला भने लागेको थिएन। आजै महिनावारी प्रभावित भएपछि भने खोपले पानै असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते सर्दीपा ख्रीतीले पनि खोपपछि दुर्द वटा मासिक चक्र अंथर्यामी देखिएको छ। उनको असरहरूबाटे खोज थालै- उनीहरू नियमित हुन्नावारी भएको बताएको उनको दावी छ।

नेपालमा खोपसम्बन्धी विज्ञ सम्झूला क्षेत्रका डा. श्यामराज उंत्रेती नेपालको हकमा महिनावारी हुन सम्झूलका सम्झूल महिलाहरूलाई खोप लगाएपछि भाइकरिक जानकारी नआएको बताउँछन्। यी साँचै महिलाहरूको महिनावारी प्रभावित भएको उनको दावी छ।

तुलानामूलक हिसाबमा प्रभावित भएपछि भने खोपले र त्यसपछि रक्तसाव द्वेरै भएको रक्तसाव हुँदै। भेसेसल खोपको बाट उनले बताइन्। यी समस्या सूतो रहन्न्यो।

तुलानामूलक हिसाबमा प्रभावित भएपछि भने खोपले र त्यसपछि रक्तसाव द्वेरै भएको रक्तसाव हुँदै। यी समस्या सूतो रहन्न्यो।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुनाइन्। कीर्तिरूप बस्ते रामार्गमा अन्धी गरिएको छ।

काठमाडौं रामार्गमा अन्धी गरिएको छ। उनीहरूलाई असरहरूबाटे खोज थालै- उनले सुन

